

Sygn. akt VI GC 961/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2019 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni VI Wydział Gospodarczy, w składzie:

Przewodniczący:	SSR Justyna Supińska
Protokolant:	st. sekr. sąd. Dorota Moszyk

po rozpoznaniu w dniu 12 czerwca 2019 roku w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko K. K.

o zapłatę

I. uchyla nakaz zapłaty z dnia 11 kwietnia 2017 roku wydany przez Sąd Rejonowy w Gdyni w postępowaniu nakazowym (z weksla) w sprawie o sygn. akt VI GNc 1823/17 w całości;

II. zasądza od pozwanej K. K. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 9 377,27 złotych (dziewięć tysięcy trzysta siedemdziesiąt siedem złotych dwadzieścia siedem groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 29 marca 2017 roku do dnia zapłaty;

III. w pozostałym zakresie oddala powództwo;

IV. zasądza od pozwanej K. K. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 1 396,29 złotych (jeden tysiąc trzysta dziewięćdziesiąt sześć złotych dwadzieścia dziewięć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;

V. nakazuje ściągnąć od powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gdyni kwotę 839,94 złotych (osiemset trzydzieści dziewięć złotych dziewięćdziesiąt cztery grosze) tytułem zwrotu kosztów sądowych tymczasowo wypłaconych ze środków Skarbu Państwa;

VI. koszty sądowe w kwocie 746,65 złotych (siedemset czterdzieści sześć złotych sześćdziesiąt pięć groszy) przejmuje na Skarb Państwa.

Sygn. akt VI GC 961/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 29 marca 2017 roku powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. domagał się zasądzenia od pozwanej K. K. kwoty 19 925,27 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres

od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a także kosztów procesu swoje roszczenie wywodząc z treści wypełnionego na kwotę 19 925,27 złotych weksla wystawionego przez pozwaną K. K..

Nakazem zapłaty z dnia 11 kwietnia 2017 roku wydanym w postępowaniu nakazowym (z weksla) w sprawie o sygn. akt VI GNc 1823/17 Sąd Rejonowy w Gdyni uwzględnił żądanie pozwu w całości.

W zarzutach od powyższego orzeczenia pozwana K. K. domagała się oddalenia powództwa wskazując, że powód podjął działania na niekorzyść pozwanej i sprzedał pojazd po zakończeniu umowy leasingu za zaniżoną kwotę.

Pismem procesowym z datą w nagłówku „dnia 18 czerwca 2017 roku” (k. 46-52 akt) stanowiącym również zażalenie na postanowienie z dnia 02 czerwca 2017 roku w przedmiocie oddalenia wniosku pozwanej o wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty z dnia 11 kwietnia 2017 roku pozwana K. K. wskazała, że sytuacja materialna nie pozwoliła jej na opłacenie pierwszej raty leasingowej, dlatego też samochód został jej odebrany w dniu 07 grudnia 2016 roku i mimo jej próśb nie wstrzymano procedury sprzedaży pojazdu. Pozwana podniosła także, że uzyskała informację, iż pojazd został sprzedany przez powoda za kwotę około 40 000 złotych brutto, a następnie odsprzedany kolejnemu nabywcy za kwotę 50 000 złotych brutto kwestionując przy tym prawidłowość procedury sprzedaży tego samochodu, gdyż nie przeprowadzono prób aukcyjnych sprzedaży. Pozwana zarzuciła, że pojazd sprzedano więc po zaniżonej cenie, nadto wskazała, że nawet gdyby powód sprzedał go za kwotę 39 055 złotych, to do zapłaty przez nią powinna zostać znacznie niższa kwota.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K. K. prowadziła działalność gospodarczą pod firmą (...).

K. K. zamierzała zawrzeć z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. umowę leasingu wybranego przez siebie i zamówionego w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. pojazdu marki P. model 301 wersja A. (rocznik 2016).

W związku z tym K. K. dokonała zamówienia wybranego przez siebie pojazdu za cenę 53 900 złotych brutto.

W dniu 21 lipca 2016 roku K. K. zapłaciła (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. zaliczkę w kwocie 200 złotych.

zamówienie samochodu nowego – k. 53-55 akt, potwierdzenie wpłaty – k. 57 akt

W dniu 09 sierpnia 2016 roku pomiędzy leasingodawcą (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. a leasingobiorcą K. K. została zawarta umowa leasingu numer (...), której przedmiotem było prawo do używania pojazdu marki P. model 301 wersja A. (rocznik 2016) stanowiącego własność (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W..

Cenę pojazdu ustalono na kwotę 43 821,14 złotych netto, a wartość wykupu na kwotę 21 592,68 złotych netto.

K. K. zobowiązała się do uiszczania miesięcznego czynszu leasingowego w kwocie 521,48 złotych (powiększonego o podatek od towarów i usług) przez okres 47 miesięcy, wpłata początkowa – czynsz „1” – wynosiła natomiast wraz z opłatami dodatkowymi kwotę 5 811,28 złotych.

Integralną częścią umowy leasingu były ogólne warunki umowy leasingu E. Business (...) oraz tabela opłat dla czynności związanych z obsługą umów leasingowych.

Zgodnie z punktem 28 ogólnych warunków umowy leasingu E. Business (...) wszystkie opłaty leasingowe były powiększane o podatek od towarów i usług, a należności leasingodawcy zaliczane były w następującej kolejności:

1. zaległe opłaty leasingowe (poza opłatą wskazaną w pkt 4) poczynając od najstarszej, przy czym środki alokowane były proporcjonalnie na kapitał, odsetki, opłaty za usługi dodatkowe i inne opłaty naliczane zgodnie z tabelą opłat i doliczane do czynszu leasingowego,
2. bieżące opłaty leasingowe (poza opłatą wskazaną w pkt 4) poczynając od najstarszej, przy czym środki alokowane są proporcjonalnie na kapitał, odsetki, opłaty za usługi dodatkowe i inne opłaty naliczane zgodnie z tabelą opłat i doliczane do czynszu leasingowego,
3. odsetki za zwłokę,
4. opłaty za listowne monity wynikające z opóźnienia płatności naliczane zgodnie z tabelą opłat,
5. ostatnia płatność rozliczająca leasing.

Zgodnie z punktem 58 ogólnych warunków umowy leasingu E. Business (...) w przypadku opóźnienia w zapłacie którejkolwiek z opłat leasingowych w ustalonym terminie oprócz tych, które pokryte zostaną sukcesywnie i aż do wyczerpania z kaucji, leasingobiorca ponosi odsetki w wysokości ustalonej według wzoru $2 \times (\text{stopa referencyjna NBP} + 5,5\%)$ w stosunku rocznym. Niezależnie od tego leasingodawca był uprawniony do rozwiązania umowy leasingu bez wypowiedzenia, po uprzednim wyznaczeniu leasingobiorecy dodatkowego terminu, o ile opóźnienie w zapłacie którejkolwiek z czynszów leasingowych powyżej kwoty kaucji przekroczy 14 dni.

Zgodnie z punktem 62 ogólnych warunków umowy leasingu E. Business (...) w przypadku rozwiązania umowy leasingu z przyczyn wymienionych w punktach 9, 58, 60 lub 61, leasingodawca miał prawo natychmiastowego przejęcia pojazdu oraz żądania zapłaty wymagalnych a nieuiszczonych dotąd opłat leasingowych przewidzianych w umowie leasingu oraz tabeli opłat wraz z należnymi odsetkami za zwłokę oraz odszkodowania za przedwczesne rozwiązanie umowy – obliczonego jako suma: a) pozostałego do spłaty kapitału i odsetek zgodnie z aktualnym harmonogramem spłat oraz b) opłat za usługi dodatkowe do końca okresu, na jaki zostały zawarte umowy o te usługi.

Leasingobiorca był zobowiązany do zapłaty powyższego odszkodowania, jak również wszystkich zaległych należności leasingodawcy powstałych przed rozwiązaniem umowy leasingu, w terminie wyznaczonym przez leasingodawcę.

Zgodnie z punktem 63 ogólnych warunków umowy leasingu E. Business (...) w przypadkach, o których mowa w punkcie 62, wysokość odszkodowania pomniejsza się wedle uznania leasingodawcy o:

- a) kwotę faktycznie uzyskaną przez leasingodawcę ze sprzedaży przyjętego pojazdu (pomniejszoną o podatek VAT) lub
- b) wartość rynkową pojazdu netto (pomniejszoną o podatek VAT), przy czym ewentualna nadwyżka tej kwoty ponad kwotę odszkodowania i innych zobowiązań leasingobiorcy jest zatrzymywana przez leasingodawcę.

Zgodnie z tabelą opłat dla czynności związanych z obsługą umów leasingowych opłata za listowny monet wynikający z opóźnienia płatności wynosiła 50 złotych netto, opłata za zlecenie podjęcia czynności windykacyjnych firmie zewnętrznej (w przypadku gdy opóźnienie w płatności wynosi co najmniej 35 dni) wynosiła 1 200 złotych netto, opłata za czynności związane ze sprzedażą przedmiotu leasingu (m. in. parkowanie, wycena) – zgodnie z kosztami rzeczywiście poniesionymi, koszty windykacji przedmiotu leasingu (w szczególności przejęcie i transport na parking) wynosiły 1 200 złotych netto, opłata za przygotowanie rozliczenia po rozwiązaniu umowy leasingu z przyczyn leżących po stronie leasingobiorcy wynosiła 1 000 złotych netto.

umowa leasingu wraz z ogólnymi warunkami umowy leasingu E. Business (...) k. 60-66 akt, tabela opłat dla czynności związanych z obsługą umów leasingowych – k. 76-77, 258-259 akt

W dniu 09 sierpnia 2016 roku K. K. podpisała weksel in blanco na zabezpieczenie roszczeń (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wynikających z łączącej strony umowy leasingu. Jednocześnie K. K. podpisała deklarację wekslową, z której wynikało uprawnienie do uzupełnienia weksla na sumę wekslową równą wymagalnym

wierzytelnościom wynikającym z umowy leasingu oraz wszystkim kosztom związanym z dochodzeniem wobec niej roszczeń.

deklaracja wekslowa – k. 10 akt

W dniu 10 sierpnia 2016 roku K. K. uiszcza kwotę 5 611,28 złotych tytułem wpłaty początkowej i kwotę 1 100 złotych tytułem ubezpieczenia pojazdu objętego umową leasingu.

W tym samym dniu, tj. w dniu 10 sierpnia 2016 roku, (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. sprzedał (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. pojazd marki P. model 301 wersja A. za kwotę 43 821,14 złotych netto (53 900 złotych brutto).

potwierdzenie wpłaty – k. 57, 58 akt, faktura – k. 59 akt, faktura numer (...) – k. 240 akt, polisa – k. 241 akt

W dniu 11 sierpnia 2016 roku K. K. odebrała pojazd marki P. model 301 wersja A. o numerze rejestracyjnym (...), a także uiszcza kwotę 1 090 złotych tytułem opłaty za przedłużenie gwarancji.

potwierdzenie wpłaty – k. 58 akt, faktura – k. 59 akt, protokół odbioru – k. 67-68 akt, świadectwo zgodności WE – k. 69 akt, oświadczenie – k. 70 akt, protokół zdawczo-odbiorczy – k. 78 akt

Po zawarciu umowy leasingu (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. przesłał K. K. harmonogram spłat do umowy leasingu numer (...) obejmujący pierwszą opłatę leasingową w kwocie 5 811,28 złotych oraz 47 kolejnych opłat leasingowych w kwocie po 681,40 złotych brutto, wymagalnych odpowiednio 25. dnia miesiąca począwszy od września 2016 roku.

pismo wraz z harmonogramem spłat – k. 71-73 akt

W dniu 31 października 2016 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. przesłał K. K. na adres (...) wezwanie do przedstawienia potwierdzenia zapłaty zaległej opłaty leasingowej zgodnie z ustaleniami poczynionymi podczas rozmowy telefonicznej z dnia 28 października 2016 roku.

wydruk wiadomości mailowej – k. 80 akt

Pismem z dnia 02 listopada 2016 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wezwał K. K. do uiszczenia zaległych opłat leasingowych w kwocie 1 424,30 złotych.

W dniu 14 listopada 2016 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. mailowo wezwał K. K. do zapłaty zaległych opłat leasingowych w kwocie 1 687,79 złotych do dnia 21 listopada 2016 roku oraz do załączenia potwierdzenia uiszczenia tej kwoty do godziny 17:00 na wskazany adres mailowy, z zagrożeniem, że niedokonanie płatności w tym terminie skutkować będzie rozwiązaniem umowy bez wypowiedzenia i bez ponownego wezwania do zapłaty.

pismo – k. 75 akt, wydruk korespondencji mailowej – k. 81 akt

W odpowiedzi na powyższe K. K. w dniu 15 listopada 2016 roku przesłała mailowo potwierdzenie przelewu kwoty 85 złotych na poczet zaległości w opłatach leasingowych.

Następnie dział windykacji (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. mailem z dnia 21 listopada 2016 roku poinformował K. K., że zaległość z tytułu niezapłaconych opłat leasingowych wynosi 1 544,98 złotych wzywając do jej uregulowania do dnia 21 listopada 2016 roku do godziny 17:00 oraz do przesłania potwierdzenia uiszczenia tej kwoty do godziny 17:00 na wskazany adres mailowy.

K. K. w dniu 21 listopada 2016 roku dokonała wpłaty w kwocie 90 złotych.

W dniu 22 listopada 2016 roku K. K. przesłała na adres mailowy potwierdzenie wpłaty kwoty 20 złotych wskazując, że nie była w stanie uiścić większej kwoty. W odpowiedzi konsultant do spraw windykacji (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. poinformował ją, że jej zaległości przekraczają już 57 dni, dlatego też sprawa zostanie skierowana do zewnętrznej firmy windykacyjnej.

W dniu 23 listopada 2016 roku K. K. przesłała na adres mailowy potwierdzenie wpłaty kwoty 20 złotych.

W kolejnych mailach K. K. prosiła o wstrzymanie realizacji procedury windykacyjnej, jednakże bezskutecznie

wydruk korespondencji mailowej – k. 83-93 akt, potwierdzenie przelewu – k. 94, 95, 96, 97 akt

Pismem z dnia 22 listopada 2016 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. złożył K. K. oświadczenie o wypowiedzeniu umowy leasingu numer (...) na podstawie art. 709¹³ § 2 k.c. ze skutkiem natychmiastowym.

Jednocześnie wezwano K. K. do zwrotu przedmiotu leasingu w terminie 5 dni od otrzymania pisma. W piśmie wskazano także, że w razie niezwłocznego uiszczenia pełnej kwoty zaległości (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością rozważy możliwość odstąpienia od oświadczenia o wypowiedzeniu umowy.

wypowiedzenie – k. 217 akt

W dniu 07 grudnia 2016 roku działający na zlecenie (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. windykator zewnętrzny (...) spółka akcyjna z siedzibą w S. przejął od K. K. pojazd marki P. model 301 wersja A. o numerze rejestracyjnym (...), bez widocznych uszkodzeń i z przebiegiem wynoszącym 6 736 kilometrów.

protokół odbioru – k. 98, 278 akt

Jednocześnie w tym samym dniu K. K. skierowała na adres mailowy (...) prośbę o niewdrażanie procedury windykacyjnej wskazując, że do końca tygodnia zapłaci zaległe opłaty leasingowe.

W odpowiedzi wskazano, że jeśli jest ona zainteresowana leasingiem na dotychczasowych warunkach, to należy uiścić pracownikowi (...) spółce akcyjnej z siedzibą w S. kwotę 4 719,70 złotych najpóźniej do dnia 09 grudnia 2016 roku do godziny 15:00. Wskazano przy tym, że w przypadku braku przekazania powyższej kwoty w określonym terminie pojazd zostanie przetransportowany na parking depozytowy w W. i przekazany na sprzedaż.

W kolejnych mailach z dnia 09 grudnia 2016 roku K. K. próbowała wstrzymać procedury związane z wprowadzeniem samochodu do sprzedaży, w tym wносиła o przedłużenie terminu do godziny 17:30 wskazując, że dopiero wówczas otrzyma środki na rachunek bankowy, jednakże bezskutecznie.

wydruk korespondencji mailowej – k. 100-103, 105, 107-112 akt

W dniu 12 grudnia 2016 roku poinformowano mailowo K. K., że nie ma możliwości kontynuowania umowy i pojazd zostanie zgodnie z procedurą przekazany na sprzedaż oraz wskazano, że jeśli kwota uzyskana ze sprzedaży nie pokryje łącznego zobowiązania wynikającego z umowy leasingu numer (...), które na dzień 16 grudnia 2016 roku wynosiło 49 503,50 złotych, to będzie ona zobowiązana do pokrycia różnicy.

wydruk korespondencji mailowej – k. 113-123 akt

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. dokonał w dniu 13 grudnia 2016 roku na zlecenie (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wyceny wartości rynkowej pojazdu marki P. model 301 wersja A. o numerze rejestracyjnym (...) na kwotę 43 400 złotych brutto (35 284,55 złotych netto).

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wystawił (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. za dokonanie m. in. powyższej wyceny fakturę numer (...).

wycena wraz z dokumentacją zdjęciową – k. 125-136, 242-247 akt, faktura wraz z zestawieniem – k. 273, 274 akt

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wystawił K. K. faktury numer:

- (...) na kwotę 681,40 złotych brutto tytułem czynszu miesięcznego numer 2, z terminem płatności do dnia 25 września 2016 roku,
- (...) na kwotę 61,50 złotych brutto tytułem opłaty za listowny monit, z terminem płatności do dnia 05 października 2016 roku,
- (...) na kwotę 681,40 złotych brutto tytułem czynszu miesięcznego numer 3, z terminem płatności do dnia 25 października 2016 roku,
- (...) na kwotę 61,50 złotych brutto tytułem opłaty za listowny monit, z terminem płatności do dnia 02 listopada 2016 roku,
- (...) na kwotę 1 476 złotych brutto tytułem opłaty za windykację terenową, z terminem płatności do dnia 22 listopada 2016 roku,
- (...) na kwotę 681,40 złotych brutto tytułem czynszu miesięcznego numer 4, z terminem płatności do dnia 25 listopada 2016 roku,
- (...) na kwotę 1 476 złotych brutto tytułem kosztów inzynkacyjnych przedmiotu leasingu, z terminem płatności do dnia 12 grudnia 2016 roku,
- (...) na kwotę 1 230 złotych brutto tytułem opłat zgodnie z tabelą opłat, z terminem płatności do dnia 25 grudnia 2016 roku,
- (...) na kwotę 175,02 złotych brutto tytułem kosztów paliwa, z terminem płatności do dnia 12 stycznia 2017 roku,
- (...) na kwotę 681,40 złotych brutto tytułem czynszu miesięcznego numer 2, z terminem płatności do dnia 25 września 2016 roku,
- (...) na kwotę 276,75 złotych brutto tytułem wyceny pojazdu, z terminem płatności do dnia 17 stycznia 2017 roku,
- (...) na kwotę 492 złotych brutto tytułem opłaty parkingowej i przygotowania pojazdu do sprzedaży, z terminem płatności do dnia 01 lutego 2017 roku.

faktury – k. 262-271, 27, 275, 279-281 akt

W dniu 16 grudnia 2016 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. umieścił ofertę sprzedaży pojazdu marki P. model 301 wersja A. o numerze rejestracyjnym (...) za kwotę 44 280 złotych na portalu aukcyjnym skierowanym do dealerów pojazdów marki P. i C..

Oferta ta była dostępna do dnia 22 grudnia 2016 roku.

Następnie na zlecenie (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. podmiot świadczący dla tej spółki usługi parkingowe umieścił ofertę sprzedaży pojazdu marki P. model 301 wersja A. o numerze rejestracyjnym (...) na swoim portalu aukcyjnym.

W dniu 18 stycznia 2017 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. sprzedał (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowej z siedzibą w J. pojazd marki P. model 301 A. o numerze rejestracyjnym (...) za kwotę 31 752 złotych netto (39 054,96 złotych brutto).

wydruk oferty – k. 142-143 akt, faktura – k. 248 akt

W dniu 15 lutego 2017 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wystawił na rzecz K. K. notę obciążeniową w związku z rozwiązaniem umowy leasingu numer (...) na kwotę 12 785,80 złotych wynikającą z ostatecznego rozliczenia umowy (kapitał i odsetki pozostałe do zapłaty w dniu wystawienia noty w łącznej kwocie 44 537,80 złotych pomniejszono o środki ze sprzedaży pojazdu w kwocie 31 752 złotych).

Nadto do noty obciążeniowej dołączono szczegółowe rozliczenie umowy, z którego wynikało, że do powstałej różnicy w kwocie 12 785,80 złotych doliczono kwotę 5 909,47 złotych obejmującą sumę należności wymagalnych do dnia wystawienia noty dotychczas nieuiszczonych – w tym opłaty leasingowe oraz opłaty ustalone zgodnie z tabelą opłat i opłatę za rozwiązanie umowy leasingu w kwocie 1 230 złotych.

Jednocześnie wezwano K. K. do zapłaty zaległości w łącznej kwocie 19 925,27 złotych.

nota obciążeniowa – k. 191, 276 akt, informacja dotycząca rozliczenia umowy leasingu – k. 192, 282 akt

Po otrzymaniu powyższych dokumentów K. K. zwracała się o uszczegółowienie informacji w zakresie listy oferentów i kwot przez nich oferowanych oraz o wyjaśnienie dlaczego skorzystano tylko z jednego z portali internetowych do promocji tej oferty.

Poinformowano ją, że pojazd został w pierwszej kolejności zaoferowany do zakupu wybranym podmiotom z sieci marek P. i C., ale nie złożono żadnej oferty. Samochód skierowano następnie na aukcję zewnętrzną pod adresem (...) jak również na stronie internetowej O..pl

wydruk wiadomości mailowych – k. 163-182 akt

W dniu 07 marca 2017 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wypełnił wystawiony przez K. K. weksel in blanco na kwotę 19 925,17 złotych i wezwał ją do wykupienia tegoż weksla.

wezwanie – k. 11 akt, potwierdzenie nadania wezwania – k. 12 akt, weksel

Wartość pojazdu marki P. model 301 o numerze rejestracyjnym (...) na dzień 13 grudnia 2016 roku ustalona zgodnie z notowaniami i algorytmem systemu E. wynosiła kwotę 42 300 złotych netto.

opinia biegłego sądowego M. T. – k. 399-419 akt, uzupełniająca opinia biegłego sądowego M. T. – k. 436-442 akt

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów przedłożonych przez strony w toku postępowania, których prawdziwość nie była przez nie kwestionowana i które nie budziły wątpliwości Sądu co do swej wiarygodności, a zatem brak było podstaw do odmowy dania im wiary.

Pozostałe dokumenty nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, gdyż nie wnosiły nowych i istotnych okoliczności, w szczególności Sąd nie oparł się na ekspertyzie – wycenie spornego pojazdu dokonanej na zlecenie powoda przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. i wycenie spornego pojazdu dokonanej na zlecenie pozwanej przez rzeczoznawcę S. G. (k. 137-139 akt) w zakresie, w jakim stanowić one miały dowód wartości rynkowej spornego pojazdu. Opinie te jako dokument prywatny stanowiły jedynie dowód tego, iż osoba która je podpisała wyraziła zawarty w niej pogląd, nie korzystały one natomiast z domniemania zgodności z prawdą zawartych w niej twierdzeń (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 stycznia 2010 roku, sygn. akt I CSK 199/09). Z

takim dokumentem nie wiąże się bowiem domniemanie prawne, iż jego treść przedstawia rzeczywisty stan rzeczy i potwierdza, że miały miejsce fakty w nim stwierdzone (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 08 sierpnia 2012 roku, sygn. akt I CSK 25/12). Nadto zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 10 grudnia 1998 roku (sygn. akt I CKN 922/97, LEX numer 50754) pisemna opinia złożona do akt sprawy nie ma również charakteru dowodu z opinii biegłego sądowego, gdyż Sąd nie wydał uprzednio postanowienia w przedmiocie dopuszczenia tego dowodu, nie wyznaczył sporządzającego jako biegłego i nie określił mu przedmiotu i granic, w jakich ma się on wypowiedzieć. Ma ona zatem jedynie walor twierdzeń strony stanowiąc uzasadnienie jej stanowiska w sprawie.

Nie miały także znaczenia dla rozstrzygnięcia kwestii spornych, a mianowicie oceny wysokości korzyści uzyskanych przez finansującego, przedłożone przez pozwaną dowody w postaci ofert sprzedaży podobnych pojazdów oferowanych na portalu internetowym O.pl (k. 185-190 akt i (k. 306-329 akt), albowiem były to jedynie wydruki z publikacji ofert, które nie obrazowały poziomu cen ukształtowanych przez konkretne transakcje sfinalizowane zawartą umową sprzedaży.

Pozbawione znaczenia dla rozstrzygnięcia były również wydruki wpisów na forum internetowym dotyczące oceny kompetencji pracowników powoda.

Dokonując rozstrzygnięcia kwestii spornych w niniejszej sprawie Sąd oparł się na opinii biegłego sądowego w zakresie techniki i mechaniki motoryzacyjnej oraz ruchu drogowego M. T.. W ocenie Sądu opinia biegłego sądowego została sporządzona wedle tezy dowodowej wysnutej przez Sąd, poza tym jest logiczna, zgodna z zasadami doświadczenia życiowego i wskazaniami wiedzy. Komunikatywność jej sformułowań pozwala na zrozumienie wyrażonych w niej ocen i poglądów, a także sposobu dochodzenia do wniosków końcowych. Nie zawiera ona również wewnętrznych sprzeczności i wykluczających się wzajemnie wniosków.

Biegły sądowy wyliczył, że wartość pojazdu marki P. model 301 o numerze rejestracyjnym (...) na dzień 13 grudnia 2016 roku ustalona zgodnie z notowaniami i algorytmem systemu (...) Ekspert wynosiła kwotę 48 800 złotych netto, zaś wartość ta ustalona zgodnie z notowaniami i algorytmem systemu E. wynosiła kwotę 42 300 złotych netto, przy czym biegły sądowy wyjaśnił, że rozbieżność pomiędzy systemami wynika z błędnego podejścia twórców systemu (...) Ekspert do wyceny pojazdów używanych w przypadku określenia jego wartości w roku jego wyprodukowania. (...) ten przyjmuje wartość salonową pojazdu i stosuje korektę za okres eksploatacji. Takie ustalenie wartości pojazdu przeczy realiom panującym na rynku pojazdów. Każdy racjonalny nabywca wartość salonową pojazdu gotowy jest zapłacić tylko dealerowi, gdzie przedmiotem zakupu jest pojazd nowy, którego będzie pierwszym właścicielem (znaczenie ma również wpis nabywcy pojazdu w karcie pojazdu jako pierwszego właściciela). W przypadku zakupu pojazdu od jego pierwotnego nabywcy kupujący będzie już drugim właścicielem. Inne podejście do wyceny pojazdu w roku jego wyprodukowania mieli natomiast twórcy systemu E. przyjmując na poszczególne miesiące notowania pojazdu bazowego zarejestrowanego po raz pierwszy w miesiącu jego wyprodukowania. Oparcie wyceny o notowania pojazdu bazowego i uwzględnienie okresu eksploatacji pozwala na trafniejsze ustalenie wartości pojazdu, który to wniosek Sąd w pełni podziela.

Pismem procesowym z datą w nagłówku „dnia 31 stycznia 2019 roku” (k. 426-427 akt) powód wniósł o zobowiązanie biegłego sądowego do sporządzenia pisemnej opinii uzupełniającej celem ustalenia wartości przedmiotowego pojazdu według notowań zakupu wynikających z bazy danych w miesiącu grudniu 2016 roku w systemie E. zgodnie ze stanem technicznym oraz ustosunkowania się biegłego sądowego do wskazanych w ekspertyzie z dnia 13 grudnia 2016 roku znajdującej się w aktach sprawy-uwag rzeczoznawcy, iż wycena dokonywana jest w połowie grudnia, czyli w okresie kiedy dealerzy oferują bogatą gamę samochodów z wyprzedaży rocznika, co wymusza przyjęcie ceny przedmiotowego pojazdu stanowiącej alternatywę dla nowych modeli równych rocznikiem sprzedawanemu używanemu pojazdowi oraz do zaznaczenia, iż pojazd podlegający wycenie w połowie grudnia 2016 roku za 2 tygodnie będzie fizycznie o rok starszy.

Biegły sądowy podtrzymał swoją pierwotną opinię i wyjaśnił, iż ustalił wartość pojazdu rozumianą jako najbardziej prawdopodobną kwotę środków płatniczych, jakie należy zapłacić za określony pojazd na rynku, w ramach wymiany

towarowo-pięniężnej (kupna-sprzedaży) w warunkach konkurencji oraz wyjaśnił, iż notowanie wartości pojazdu dla zakupu jest pojęciem abstrakcyjnym wskazującym wartość będącą różnicą rzeczywistej wartości pojazdu i marży pośrednika (np. komisju). Biegły sądowy wskazał, iż pojęcie wartości zakupu zostało wprowadzone, aby ukazać także rynek sprzedaży na potrzeby statystyki obejmującej potrzeby pośredników sprzedaży pojazdów przez umożliwienie wydruku wartości pojazdu, który uwzględni również zarobek komisju.

Zarzuty powoda w ocenie Sądu stanowiły tylko polemikę z wnioskami biegłego sądowego, który rzeczowo wyjaśnił metody kalkulacji wartości ceny sprzedaży przedmiotowego samochodu i wykazał powody tych rozbieżności konkludując (i konkluzję tę Sąd przyjmuje za własną), że oparcie wyceny wartości pojazdu o notowania pojazdu bazowego i uwzględnienie okresu eksploatacji pozwalało na trafniejsze ustalenie jego wartości.

W ocenie Sądu powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

W niniejszej sprawie powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. domagał się zasądzenia od pozwanej K. K. kwoty 19 925,27 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a także kosztów procesu swoje roszczenie wywodząc z treści wypełnionego na kwotę 19 925,27 złotych weksla wystawionego przez pozwaną na zabezpieczenie roszczeń wynikających z zawartej przez strony umowy leasingu.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że większość okoliczności faktycznych w niniejszej sprawie była właściwie bezsporna. Poza sporem pozostawał bowiem fakt zawarcia przez strony umowy leasingu, której przedmiotem był pojazd marki P. model 301 o numerze rejestracyjnym (...) oraz wynikający z tej umowy obowiązek zapłaty przez pozwaną stronie powodowej opłat leasingowych i innych opłat. Bezsporne było także to, że umowa leasingu została rozwiązana przez powoda na skutek braku płatności opłat leasingowych przez pozwaną K. K., jak i że powód wypełnił weksel in blanco na kwotę dochodzoną pozwem i wezwał pozwaną do jego wykupienia.

Istota niniejszego sporu sprowadzała się zatem do tego, czy strona pozwana w niniejszym postępowaniu (którego podstawą był wystawiony weksel) mogła podnosić zarzuty dotyczące stosunku umownego łączącego ją ze stroną powodową, a w przypadku odpowiedzi twierdzącej, czy umowa leasingu została rozliczona prawidłowo.

Zgodnie z treścią art. 709¹ k.c. przez umowę leasingu finansujący zobowiązuje się w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa nabyć rzecz od oznaczonego zbywcy na warunkach określonych w tej umowie i oddać rzecz korzystającemu do używania albo używania i pobierania pożytków przez czas oznaczony, a korzystający zobowiązuje się zapłacić finansującemu w uzgodnionych ratach wynagrodzenie pieniężne równe co najmniej cenie lub wynagrodzeniu z tytułu nabycia rzeczy przez finansującego.

W tym miejscu przypomnieć należy, że postępowanie cywilne ma charakter kontradyktoryjny, czego wyrazem jest przede wszystkim dyspozycja art. 232 k.p.c. określająca obowiązek stron w zakresie wskazywania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, co z kolei jest potwierdzeniem reguły zawartej w art. 6 k.c. wyznaczającej sposób rozłożenia ciężaru dowodu. Podkreślić przy tym należy, że zasady wskazane w art. 6 k.c. i 232 k.p.c. nie określają jedynie zakresu obowiązku zgłaszania dowodów przez strony, ale rozumiane muszą być przede wszystkim i w ten sposób, że strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu co do tych okoliczności na niej spoczywał. Zaznaczyć także należy, że nie jest rzeczą Sądu poszukiwanie za stroną dowodów przez nią nie wskazanych, mających na celu udowodnienie jej twierdzeń (tak również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku, sygn. akt I CKU 45/96). Wobec powyższego należy stwierdzić, że zgodnie z ogólną regułą, wyrażoną w art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Wskazana zasada oznacza, że powód składając pozew powinien udowodnić fakty, które w jego ocenie świadczą o zasadności powództwa. Udowodnienie faktów może nastąpić przy pomocy wszelkich środków dowodowych przewidzianych przez kodeks postępowania cywilnego. Nie ulega także wątpliwości, że co do zasady to na powodzie spoczywa ciężar udowodnienia twierdzeń zawartych w pozwie, bowiem to on domaga się zapłaty i powinien udowodnić zasadność swojego roszczenia.

Reguła dotycząca ciężaru dowodu nie może być jednak pojmowana w ten sposób, że ciąży on zawsze na powodzie. W zależności od rozstrzyganych w procesie kwestii faktycznych i prawnych ciężar dowodu co do pewnych faktów będzie spoczywał na powodzie, co do innych z kolei – na pozwanym (tak Sąd Rejonowy Wrocław Fabryczna we Wrocławiu w uzasadnieniu wyroku z dnia 29 marca 2019 roku wydanego w sprawie o sygn. akt IV GC 664/17).

W niniejszej sprawie powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. dochodził roszczeń z weksla. Trzeba przy tym zauważyć, że zobowiązanie wekslowe jest zobowiązaniem szczególnym. O jego specyfice decyduje przede wszystkim abstrakcyjny charakter, który przejawia się w tym, że dla jego ważności nie jest istotne, czy istniało zobowiązanie będące przyczyną wystawienia weksla oraz czy było ono ważne. Umieszczenie podpisu na wekslu stanowi wyłączną przyczynę i podstawę zobowiązania wekslowego osoby składającej swój podpis. Zobowiązanie takie uzyskuje byt samoistny i w pełni odrębny od wierzytelności stanowiącej podstawę wystawienia weksla (tamże). Najistotniejszym przejawem abstrakcyjności zobowiązania wekslowego jest ograniczenie zarzutów, jakie zobowiązany z weksla może podnosić wobec posiadacza dochodzącego zapłaty z weksla. Zgodnie bowiem z art. 17 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 roku Prawo wekslowe (Dz. U. z 1936 roku, nr 37, poz. 282 ze zmianami) dłużnik wekslowy nie może co do zasady zasłaniać się wobec posiadacza weksla zarzutami opartymi na swych stosunkach osobistych z wystawcą lub poprzednim posiadaczem. Z przepisu powyższego a contrario wynika, że dłużnik wekslowy może zgłaszać tylko zarzuty, które wynikają z treści samego weksla lub ze stosunków prawnych zachodzących bezpośrednio pomiędzy powodem a pozwanym w procesie wekslowym. Nie ulega jednak wątpliwości, że weksel stanowiący podstawę niniejszego powództwa został przez stronę pozwaną wystawiony jako weksel gwarancyjny in blanco. Oznacza to tym samym, że w chwili wystawienia i wręczenia jego treść była niepełna, a prawo uzupełnienia pozwana powierzyła stronie powodowej w oparciu o zawarte porozumienie (deklarację wekslową). Zgodnie z deklaracją weksel miał stanowić zabezpieczenie ewentualnych roszczeń strony powodowej w stosunku do wystawcy weksla z tytułu zawartej przez strony umowy leasingu. Tym samym w niniejszej sprawie abstrakcyjność zobowiązania wekslowego doznała ograniczenia z uwagi na fakt, że weksel ten miał charakter gwarancyjny, a strony stosunku wekslowego były jednocześnie stronami umowy leasingu, na zabezpieczenie wykonania której weksel został wystawiony. Oznacza to, że pozwana mogła wobec swego wierzyciela wekslowego (będącego jednocześnie wierzycielem ze stosunku podstawowego), powoływać się na zarzuty wynikające z umowy, której wykonanie weksel miał zabezpieczać (art. 10 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 roku Prawo wekslowe (Dz. U. z 1936 roku, nr 37, poz. 282 ze zmianami). Możliwość taką uzasadniała niewątpliwa łączność między zobowiązaniem z weksla gwarancyjnego a zobowiązaniem ze stosunku podstawowego (tak Sąd Najwyższy w uchwale siedmiu sędziów z dnia 07 stycznia 1967 roku, sygn. akt III CZP 19/66), w uchwale połączonych Izb Cywilnej oraz Pracy i (...) z dnia 24 kwietnia 1972 roku, sygn. akt III PZP 17/70 oraz w wyrokach z dnia 14 marca 1997 roku, sygn. akt I CKN 48/97, z dnia 24 października 2000 roku, sygn. akt V CKN 136/00, czy z dnia 10 kwietnia 2002 roku, sygn. akt IV CKN 948/00). Biorąc powyższe pod uwagę należało zatem uznać, że pozwana K. K. była uprawniona do podnoszenia zarzutów opartych na stosunku podstawowym, z którego wynikała dochodzona wierzytelność. Tym samym zasadność dochodzonego roszczenia winna zostać oceniona na tle stosunku zobowiązaniowego będącego podstawą do wystawienia weksla. Trzeba w tym miejscu także podkreślić, że w procesie wekslowym ciężar dowodu rozkłada się odmiennie niż w typowym procesie cywilnym. Dowód przeciwny w znaczeniu dowodu na nieistnienie dochodzonej wierzytelności, zostaje bowiem przerzucony na dłużnika (stronę pozwaną), a to w związku z domniemaniem istnienia wierzytelności, która powstała na skutek wystawienia i wydania weksla (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 07 stycznia 1967 roku, sygn. akt III CZP 19/66).

Reasumując, w niniejszej sprawie to na pozwanej K. K. spoczywał ciężar wykazania, że w określonej części albo w całości żądanie powoda oparte na wekslu gwarancyjnym nie zasługiwało na uwzględnienie, czyli że w treści weksla in blanco wpisana została suma przewyższająca zobowiązania pozwanej albo że rozwiązanie umowy leasingu w ogólnie nie wykreowało wierzytelności po stronie powoda w stosunku do korzystającego.

We wniesionych zarzutach od nakazu zapłaty pozwana K. K. podniosła, że powód podjął działania na niekorzyść pozwanej i sprzedał pojazd po zakończeniu umowy leasingu za zaniżoną kwotę, a pozostała po rozliczeniu umowy kwota do zapłaty przez nią powinna być znacznie niższa, a więc w istocie zakwestionowała wysokość sumy wekslowej (kwoty dochodzonej pozwem).

W tej sytuacji mając na uwadze wcześniejsze uwagi dotyczące rozkładu ciężaru dowodu, ciężar dowodu tego, że weksel in blanco został wypełniony w sposób sprzeczny z porozumieniem spoczywał na dłużniku wekslowym, który zarzut podnosił. Żeby jednak dłużnik wekslowy – pozwana – miała możliwość przeprowadzenia dowodu przeciwnego (na nieistnienie dochodzonej wierzytelności), strona powodowa zobowiązana jest wcześniej podać nie tylko sumę zadłużenia, ale również precyzyjnie wyliczyć i wskazać, co składa się na tę sumę. Bez tego bowiem dłużnik wekslowy (pозwana) nie jest w stanie wykazać niezgodności sumy wekslowej z porozumieniem (tak również Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 11 kwietnia 2013 roku, sygn. akt I ACa 1364/12 oraz Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 29 sierpnia 2007 roku, sygn. akt I ACa 442/07).

W niniejszej sprawie zgodnie z porozumieniem stron umowy leasingu (deklaracją wekslową) kwota, na jaką wypełniono weksel, miała stanowić równowartość wymagalnych wierzytelności wynikających z umowy leasingu oraz wszystkich kosztów związanych z dochodzeniem wobec leasingobiorcy roszczeń. Ponieważ w momencie składania przez pozwaną podpisu na wekslu zarówno wysokość ewentualnego zadłużenia, jak również jego składniki nie były znane, weksel ten, jak już wcześniej wskazano, został wystawiony jako niezupełny (in blanco).

Jak wynikało z przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego kwota dochodzona niniejszym pozwem stanowiąca sumę wekslową wynosiła kwotę 19 925,27 złotych i obejmowała: kwotę 12 785,80 złotych wynikającą z ostatecznego rozliczenia umowy (kapitał i odsetki pozostałe do zapłaty w łącznej kwocie 44 537,80 złotych pomniejszono o środki ze sprzedaży pojazdu w kwocie 31 752 złotych), kwotę 5 909,47 złotych obejmującą sumę należności wymagalnych do dnia wystawienia noty dotychczas nieuiszczonych – w tym opłaty leasingowe oraz opłaty ustalone zgodnie z tabelą opłat, i tak: pisemne monity – 184,50 zł, niespłacone raty leasingu przed wypowiedzeniem umowy leasingu – 1 829,20 złotych, koszty windykacji – 1 476 złotych, koszty zabezpieczenia pojazdu – 1 476 złotych, koszt paliwa do pojazdu – 175,02 złotych, opłata za parkowanie pojazdu – 246 złotych, opłata za przygotowanie pojazdu do sprzedaży – 246 złotych, koszty wyceny pojazdu – 276,75 złotych) oraz opłatę za rozwiązanie umowy leasingu w kwocie 1 230 złotych.

Nie ulega przy tym wątpliwości, że zarówno wysokość czynszów leasingowych, jak również terminy ich płatności wynikały wprost z zawartej przez strony umowy leasingu, a strona pozwana nie zakwestionowała również wyliczonej przez powoda sumy należności wymagalnych do dnia wystawienia noty dotychczas nieuiszczonych i opłaty za rozwiązanie umowy leasingu w kwocie 1 230 złotych.

Pozwana podnosiła, że powód dokonał sprzedaży pojazdu po zaniżonej kwocie, a także, że samochód kosztował 53 900 złotych, skoro więc pozwana wpłaciła łącznie kwotę 6 026,28 złotych, do zapłaty pozostała zatem kwota 47 873,72 złotych, a więc nawet jeśli powód sprzedałby pojazd za kwotę 39 055 złotych, to powinna zostać do zapłaty kwota 8 8149 złotych, a nie prawie 20 000 złotych. W tym miejscu jedynie na marginesie wskazać należy, że powód był uprawniony zgodnie z zawartą umową do obciążenia pozwanej w związku z rozwiązaniem umowy kosztami czynności związanych z listownym monitem wynikającym z opóźnienia płatności w kwocie 50 złotych netto, opłatą za zlecenie podjęcia czynności windykacyjnych firmie zewnętrznej (w przypadku gdy opóźnienie w płatności wynosi co najmniej 35 dni) w kwocie 1 200 złotych netto, opłatą za czynności związane ze sprzedażą przedmiotu leasingu (m. in. parkowanie, wycena) – zgodnie z kosztami rzeczywiście poniesionymi (na tę okoliczność powód przedłożył stosowne faktury źródłowe), kosztami windykacji przedmiotu leasingu (w szczególności za przejęcie i transport na parking) w kwocie 1 200 złotych netto, czy opłatą za przygotowanie rozliczenia po rozwiązaniu umowy leasingu z przyczyn leżących po stronie leasingobiorcy w kwocie 1 000 złotych netto, zgodnie z tabelą opłat dla czynności związanych z obsługą umów leasingowych. A zatem zarzut pozwanej, że była ona zobowiązana jedynie do zwrotu powodowi równowartości niezapłaconych opłat leasingowych, bez jakichkolwiek dodatkowych kosztów, był zarzutem chybionym.

Poza sporem pozostawało przy tym, że pojazd marki P. model 301 o numerze rejestracyjnym (...) został sprzedany przez powoda (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. za kwotę 31 752 złotych netto, którą to wartość jako zaniżoną pozwana kwestionowała.

Zgodnie z punktem 63 ogólnych warunków umowy leasingu E. Business (...) stanowiących integralną część umowy leasingu łączącej strony, w przypadkach, o których mowa w punkcie 62 (a więc w przypadku m. in. rozwiązania umowy leasingu z powodu opóźnienia w płatności opłat leasingowych), wysokość odszkodowania pomniejsza się wedle uznania leasingodawcy o:

- a) kwotę faktycznie uzyskaną przez leasingodawcę ze sprzedaży przyjętego pojazdu (pomniejszoną o podatek VAT) lub
- b) wartość rynkową pojazdu netto (pomniejszoną o podatek VAT), przy czym ewentualna nadwyżka tej kwoty ponad kwotę odszkodowania i innych zobowiązań leasingobiorcy jest zatrzymywana przez leasingodawcę.

Zgodnie zatem z powyższymi zapisami umowy do uznania leasingodawcy – powoda – pozostawiono kwestię związaną z algorytmem wyliczenia korzyści, jakie finansujący uzyskał na wskutek przejęcia przedmiotu leasingu – samochodu – od leasingobiorcy. W ocenie Sądu jednak w kontekście nierównych pozycji stron tej umowy przyzwolenie na tak swobodne i uzależnione wyłącznie od uznania leasingodawcy określenie wysokości odszkodowania ustalane go poprzez m. in. spieniężenie przedmiotu leasingu godzi w zasady współzycia społecznego.

Zgodnie z treścią art. 353¹ § 1 k.c. strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współzycia społecznego. Sąd dopatrył się przy tym w przedmiotowym postanowieniu umowy naruszenia kilku aspektów w stopniu oznaczającym konieczność uznania, że powyższe postanowienie umowy narusza zasady współzycia społecznego.

Sąd podziela i przyjmuje przy tym za własny pogląd wyrażony w wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 31 stycznia 2019 roku w sprawie o sygn. akt I ACa 7/18, iż szczególnego znaczenia na tle przepisu art. 58 § 2 k.c. nabierają oceny moralne dokonywane z uwagi na wartość, jaką stanowi sprawiedliwa równość podmiotów. Pozwalają one w pewnych przypadkach uznać umowę za nieważną na podstawie komentowanego przepisu, jeżeli jej zawarcie lub nadanie jej określonej treści było wynikiem nadużycia przez jedną ze stron silniejszej (pod różnymi względami) pozycji. O sprzeczności z zasadami współzycia społecznego mówi się także, gdy na gruncie danej umowy dochodzi do naruszenia tzw. słuszności (sprawiedliwości) kontraktowej rozumianej jako równomierny rozkład i obowiązków w stosunku prawnym, czy też korzyści i ciężarów oraz szans i ryzyk związanych z powstaniem i realizacją tego stosunku. Takie naruszenie ma miejsce, gdy zawarta przez strony umowa nie jest wyrazem w pełni świadome i rozważnie podjętej decyzji, gdyż na treść umowy wpłynął brak koniecznej wiedzy, czy presja ekonomiczna.

W ocenie Sądu powód niewątpliwie jest podmiotem nieporównywalnym w zakresie wiedzy ekonomicznej i kapitału, jakim dysponuje w stosunku do pozwanej K. K.. Sam fakt, że pozwana prowadzi działalność gospodarczą nie powoduje, że jej pozycja zrównana zostaje z pozycją powoda, albowiem pozwana prowadzi kwiaciarnię, jej pozycja ekonomiczna jest słaba, zbliżona de facto do pozycji konsumenta w tym stosunku prawnym, podczas gdy powód jest przedsiębiorcą wyspecjalizowanym w działalności leasingowej, z kapitałem o wartości 120 050 000 złotych i utworzonym przez wyspecjalizowane podmioty w zakresie świadczenia usług finansowych (m. in. (...) Bank spółkę akcyjną z siedzibą we W.). Niewątpliwie zatem brak jest zachowanej równowagi ekonomicznej stron i uznać należy, że powód narzucając w istocie pozwanej wzorzec umowy wykorzystał swoją przewagę na powyższych polach.

Niezależnie od powyższego w ocenie Sądu naruszona została zasada uczciwości i lojalności kupieckiej. Warto w tym miejscu przywołać tezę wyrażoną w wyroku Sądu Najwyższego w wyroku z dnia 06 listopada 2002 roku (sygn. akt I CKN 1144/00), iż swoboda umów nie ma charakteru absolutnego i doznaje ograniczeń w art. 353¹ k.c. Bezpośrednim wnioskiem wypływającym z tego orzeczenia jest stwierdzenie, że tego rodzaju umowa wymaga oceny z punktu widzenia kryteriów decydujących o prawidłowym korzystaniu ze swobody umów, w tym zasad współzycia społecznego. Sąd opowiedział się za odejściem od automatycznego, literalnego powoływania się na ogólne warunki umów i podkreślił konieczność badania sytuacji z punktu widzenia wykładni charakterystycznej dla umów, w której zasadnicze znaczenie odgrywa wola stron i cel umowy.

Sąd rozpoznający niniejszą sprawę popiera ten nurt orzeczniczy, który wskazuje na dezaprobatę działań strony silniejszej – wyzyskującej słabszą stronę umowy poprzez wieloznaczne i pokrętne formułowanie umów, w zasadzie uniemożliwiające osobom nie posiadającym prawniczego wykształcenia, czy rozeznania w danym stosunku prawnym ich zrozumienie, mając na uwadze stopień skomplikowania stosunków prawnych i wyspecjalizowanie się w jednym z nich (tu: umowy leasingu) przez jedną stronę takiego stosunku prawnego (tu: powoda).

W niniejszej sprawie powód narzucił pozwanej wzorzec umowy, który zawierał określenie sposobu ustalenia wysokości odszkodowania w przypadku rozwiązania umowy leasingu niezawierające jednoznacznych kryteriów określenia jego wysokości. Ustalenie wysokości odszkodowania oparto bowiem jedynie i wyłącznie na uznaniu leasingodawcy w zakresie decyzji, czy będzie na to wpływała cena uzyskana ze sprzedaży samochodu, czy jego wartość rynkowa – bez jakiegokolwiek określenia, czym ta decyzja miałaby być warunkowana i od jakich czynników zależna. Takie sformułowanie treści wzorca umownego nie może rodzić skutków obligacyjnych wobec pozwanej jako godzące w zasady współzycia społecznego rozumiane jako powszechnie akceptowane w społeczeństwie reguły uczciwego, rzetelnego, lojalnego postępowania i etycznego zachowania wobec kontrahenta.

Nadto Sąd miał na uwadze, że zgodnie z punktem 63 ogólnych warunków umowy leasingu E. Business (...) stanowiących integralną część umowy leasingu łączącej strony po ustaleniu wysokości odszkodowania wedle wskazanych tam zasad ewentualna nadwyżka tej kwoty ponad kwotę odszkodowania i innych zobowiązań leasingobiorcy miała być zatrzymywana przez leasingodawcę, co jest sprzeczne z treścią art. 709¹⁵ k.c. w zw. z art. 361 § 2 k.c. Dostrzec bowiem należy, iż przepis art. 709¹⁵ k.c. w zakresie, w jakim dotyczy obowiązku pomniejszenia wszystkich przewidzianych w umowie a niezapłaconych rat o uzyskane przez finansującego korzyści ma charakter bezwzględnie wiążący (tak np. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 grudnia 2013 roku, sygn. akt V CSK 566/12) i jego wykładnia nie może być sprzeczna z treścią art. 361 § 2 k.c., zgodnie z którym odszkodowanie nie może przenosić wartości szkody doznanej przez wierzyciela i prowadzić do nieuzasadnionego jego wzbogacenia.

Jedynie na marginesie wskazać należy, że nie budzi wątpliwości w orzecznictwie, że należność finansującego, o jakiej mowa art. 709¹⁵ k.c., ma charakter odszkodowawczy (tak np. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 lutego 2015 roku, sygn. akt I CSK 64/14, w wyroku z dnia 12 grudnia 2013 roku, sygn. akt V CSK 566/12, w wyroku z dnia 18 stycznia 2013 rok, sygn. akt IV CSK 298/12, czy w wyroku z dnia 09 września 2010 roku, sygn. akt I CSK 685/09).

Mając na względzie powyższe uznać więc należało, że postanowienie zawarte w punkcie 63 ogólnych warunków umowy leasingu E. Business (...) stanowiących integralną część umowy leasingu łączącej strony jako naruszające zasady współzycia społecznego oraz sprzeczne z treścią art. 709¹⁵ k.c. w zw. z art. 361 § 2 k.c. na podstawie art. 58 § 2 k.c. nie mogło stanowić w niniejszej sprawie podstawy do ustalenia wysokości odszkodowania należnego finansującemu.

Z treści przepisu art. 709¹⁵ k.c. wynika, że zawsze finansujący musi odliczyć od rat korzyści, jakie uzyskał wskutek ich zapłaty przed umówionym terminem i rozwiązaniem umowy. Niewątpliwie korzyścią tą powinno być w szczególności świadczenie wzajemne uzyskane w następstwie zawarcia kolejnej umowy przez finansującego. Jeżeli taka umowa nie została zawarta albo wysokość świadczenia wzajemnego rodzi uzasadnione wątpliwości co do staranności finansującego przy ustalaniu warunków nowej umowy, wysokość korzyści powinna zostać ustalona na podstawie opinii biegłego sądowego (tak Ł. W., Rozliczenie stron w razie wypowiedzenia przez finansującego umowy leasingu, M. (...), numer 20).

Jakkolwiek Sąd rozpoznający niniejszą sprawę co do zasady podziela pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 26 października 2011 roku (sygn. akt I CSK 715/10), że przez korzyści uzyskane przez finansującego wobec wcześniejszego rozwiązania umowy leasingu, które są związane z obowiązkiem zapłaty pozostałych rat wynagrodzenia przez korzystającego, należy w szczególności rozumieć wartość odzyskanego przez finansującego przedmiotu leasingu i że w razie sprzedaży przedmiotu leasingu po rozwiązaniu umowy korzyść leasingodawcy, o której mowa w przepisie art. 709¹⁵ k.c. może wyznaczać cena uzyskana z tej sprzedaży (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 grudnia 2013 roku w sprawie o sygn. akt V CSK 566/12), mając na uwadze, że z założenia finansujący nie nabywa rzeczy dla siebie, ale

w celu oddawania jej w leasing, niemniej jednak należy pamiętać, że przewidziana w tym przepisie odpowiedzialność korzystającego wobec finansującego ma charakter odpowiedzialności odszkodowawczej i źródłem ceny (korzyści) jest wprawdzie umowa sprzedaży, jednakże umowa ta stanowi konsekwencję wcześniejszego rozwiązania umowy leasingu i zarazem wykonanie przyjętego przez leasingodawcę kontraktowego obowiązku sprzedaży przedmiotu leasingu po wykonaniu uprawnienia do rozwiązania umowy. Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Warszawie w uzasadnieniu wyroku z dnia 29 czerwca 2017 roku w sprawie o sygn. akt I ACa 676/16 konieczne jest więc dokonanie oceny prawidłowości wykonania tego obowiązku, który to pogląd Sąd rozpoznający niniejszą sprawę w pełni aprobuje. Ocena prawidłowości wykonania tego obowiązku w odniesieniu do powoda powinna przy tym być dokonana z uwzględnieniem wzorca staranności przewidzianego w art. 355 § 2 k.c. Należy przyjąć, że w razie ustalenia nienależytej staranności finansującego w podjęciu czynności zmierzających do sprzedaży rzeczy będącej przedmiotem leasingu rozliczeniu – w ramach korzyści, o których mowa w art. 709¹⁵ k.c. – nie będzie podlegała uwzględnieniu cena uzyskana ze sprzedaży rzeczy w chwili jej zwrotu, lecz najbardziej prawdopodobna cena, za jaką mógł sprzedać rzecz finansujący, gdyby z należytą starannością podjął czynności w celu jej sprzedaży. Korzyścią uzyskaną przez leasingodawcę będzie w takiej sytuacji bowiem cena, którą realnie mógł on uzyskać ze sprzedaży rzeczy bez podejmowania szczególnych starań, ale z zachowaniem należytej staranności wymaganej od profesjonalisty (tamże). W konsekwencji konieczne w niniejszej sprawie było dokonanie oceny, czy powód przy dokonywaniu poleasingowej sprzedaży pojazdu dochował należytej staranności, tym bardziej, że taką staranność powoda pozwana kwestionowała już na etapie przedprocesowym.

Jak już powyżej wskazano korzyścią w rozumieniu art. 709¹⁵ k.c. może być korzyść uzyskana z zagospodarowania przedmiotu leasingu, tj. sprzedaży, oddania w kolejny leasing, itd. Nie można jednak przy tym przyjąć, że ustalenie wartości rynkowej przedmiotu leasingu pozostaje bez znaczenia. Porównanie bowiem wartości przedmiotu leasingu z uzyskaną ceną jest jednym z elementów, który pozwala na dokonanie oceny, czy powód dochował należytej staranności. Powód winien bowiem dążyć do sprzedaży rzeczy za cenę możliwie zbliżoną do jej wartości rynkowej. Nie oznacza to oczywiście, że powód ma w tym zakresie dokonywać jakichś szczególnych czynności, czy też szczególnych ponadprzeciętnych starań. W istocie rzeczy sprowadza się to bowiem do odpowiedniego określenia oferowanej ceny w ramach sprzedaży, jak również i określenia odpowiednio szerokiego kręgu adresatów takiej oferty. Wskazanie ceny rażąco niższej od wartości przedmiotu leasingu z całą pewnością nie pozwoli na uzyskanie ceny do tej wartości chociażby zbliżonej. Trudno bowiem oczekiwać, że potencjalni nabywcy zaoferują cenę wyższą niż cena wywoławcza (tamże). P. skierowanie oferty na krótki czas (np. kilka dni) do określonego jedynie i wąskiego kręgu potencjalnych nabywców niewątpliwie w ocenie Sądu znacznie obniża szanse na uzyskanie ceny zbliżonej do rynkowej.

W niniejszej sprawie (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. dokonał na zlecenie powoda wyceny wartości rynkowej pojazdu marki P. model 301 wersja A. o numerze rejestracyjnym (...) na kwotę 43 400 złotych brutto (35 284,55 złotych netto). Jednocześnie już w dniu 16 grudnia 2016 roku powód umieścił ofertę sprzedaży tego pojazdu za kwotę 44 280 złotych na portalu aukcyjnym skierowanym do dealerów pojazdów marki P. i C. (k. 142-146 akt). Oferta ta była dostępna do dnia 22 grudnia 2016 roku, przy czym nikt nie zgłosił chęci zakupu pojazdu za tę kwotę. Następnie w dniu 18 stycznia 2017 roku powód sprzedał (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowej z siedzibą w J. przedmiotowy pojazd za kwotę 31 752 złotych netto (39 054,96 złotych brutto).

Jednocześnie wskazać należy, że twierdzenia powoda o umieszczeniu oferty sprzedaży spornego pojazdu na portalu aukcyjnym podmiotu świadczącego dla powoda usługi parkingowe, a także na portalu O.pl pozostały gołosłowne, na potwierdzenie tych okoliczności powód nie przedstawił jakiegokolwiek dowodu. Dowodem bowiem na podjęcie tych czynności, tj. wystawienie oferty sprzedaży przedmiotowego pojazdu marki P. model 301 wersja A. o numerze rejestracyjnym (...) także na innych portalach aukcyjnych, nie jest w żadnej mierze przedłożony przez powoda regulamin prowadzenia aukcji pojazdów powindykacyjnych (k. 249 akt), co najwyżej może on świadczyć o przewidzianych procedurach, nie jest natomiast dowodem ich zastosowania. Podkreślić przy tym należy, że sprzedaż pojazdu nastąpiła w stosunkowo krótkim okresie czasu (około jednego miesiąca) i to za cenę niższą o około 10% od ustalonej przez samego powoda.

Sąd miał przy tym na uwadze, że powód wycenił wartość rynkową pojazdu na kwotę około 35 290 złotych netto, biegły sądowy zaś na kwotę 42 300 złotych netto, a zatem o około 17% wyższą od wyceny powoda. W tej sytuacji sprzedaż pojazdu za kwotę 31 752 złotych netto oznaczała jego zbycie za cenę niższą o kwotę 10 548 złotych netto, a więc o 25% jego wartości.

W takiej sytuacji, a także mając na uwadze, że powód – mimo iż pozwana staranność powoda przy zbyciu pojazdu kwestionowała już na etapie przed procesem sądowym – nie wykazał czynności, jakie podjął w celu uzyskania jak najwyższej ceny sprzedaży tego pojazdu (poza wykazaniem, że oferta była skierowana przez 4 dni do określonego wąskiego kręgu adresatów – dealerów pojazdów marki P. i C.), nie można uznać, aby powód dochował należytej staranności przy sprzedaży pojazdu marki P. model 301 wersja A. o numerze rejestracyjnym (...). Przyjęcie odmiennego poglądu mogłoby prowadzić do sytuacji, w której powód mógłby oferować przedmiot leasingu po rozwiązaniu umów leasingu za przysłowiową złotówkę (tak również Sąd Apelacyjny w Warszawie w uzasadnieniu wyroku z dnia 29 czerwca 2017 roku w sprawie o sygn. akt I ACa 676/16), nie dbając przy tym zupełnie o interesy leasingobiorców. W ocenie Sądu na podstawie zaofiarowanych przez powoda dowodów nie można więc uznać, aby powód wykazał dochowanie należytej staranności w sprzedaży przedmiotu leasingu – pojazdu marki P. model 301 wersja A. o numerze rejestracyjnym (...), tym bardziej, że oferowana przez powoda cena nie była ceną rynkową i dodatkowo jeszcze została obniżona przy zawarciu umowy z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością spółką komandytową z siedzibą w J..

W ocenie Sądu w zakresie, w jakim leasingodawca sprzedaje przedmiot leasingu za kwotę niższą od ceny rynkowej uznać należy, że powoduje zwiększenie rozmiarów szkody o różnicę pomiędzy wartością, za jaką możliwe było sprzedanie pojazdu a wartością faktycznie uzyskaną ze sprzedaży leasingowanego pojazdu przez leasingodawcę. Nie można bowiem wykluczyć, że gdyby powód dochował należytej staranności i zaofiarował pojazd do sprzedaży szerszemu gronu nabywców aniżeli tylko dealerom pojazdów marki P. i C. (bo tylko podjęcie takich czynności wykazał), cena uzyskana ze sprzedaży byłaby wyższa, a nawet odpowiadająca cenie rynkowej. Jednocześnie oczekiwanie, że powód zamieści oferty sprzedaży na ogólnodostępnych portalach z zakresie tej tematyki nie jest czynnością wymagającą ponadprzeciętnej aktywności i obarczającym powoda ponad miarę jego obowiązków wynikających właśnie z konieczności zachowania należytej staranności przy zbywaniu przedmiotu leasingu.

Reasumując, uznając – z przyczyn wskazanych w powyższej części uzasadnienia – zapis punktu 63 ogólnych warunków umowy leasingu E. Business (...) za sprzeczny z treścią art. 353¹ k.c. w zw. z art. 709¹⁵ k.c. w zw. z art. 361 § 2 k.c. w zw. z art. 58 § 2 k.c., Sąd oparł się na treści art. 709¹⁵ k.c. uwzględniając jednakże w zakresie wynikającego z tego przepisu obowiązku leasingodawcy także treść art. 361 § 2 k.c. oraz art. 355 § 2 k.c. Mając zaś na uwadze ustalenie, że powód nie wykazał, że dochował należytej staranności przy zbyciu przedmiotowego pojazdu oraz wartość pojazdu marki P. model 301 o numerze rejestracyjnym (...) na dzień 13 grudnia 2016 roku ustaloną zgodnie z notowaniami i algorytmem systemu E. przez biegłego sądowego na kwotę 42 300 złotych netto – roszczenie finansującego (powoda) było zasadne w zakresie zaległych rat w kwocie 2 237,80 złotych (kapitał i odsetki pozostałe do zapłaty w dniu wystawienia noty w łącznej kwocie 44 537,80 złotych pomniejszone o kwotę 42 300 złotych), a także w zakresie kwoty 5 909,47 złotych obejmującej sumę należności wymagalnych do dnia wystawienia noty dotychczas nieuiszczonych – w tym opłaty leasingowe oraz opłaty ustalone zgodnie z tabelą opłat, i tak: pisemne monity – 184,50 zł, niespłacone raty leasingu przed wypowiedzeniem umowy leasingu – 1 829,20 złotych, koszty windykacji – 1 476 złotych, koszty zabezpieczenia pojazdu – 1 476 złotych, koszt paliwa do pojazdu – 175,02 złotych, opłata za parkowanie pojazdu – 246 złotych, opłata za przygotowanie pojazdu do sprzedaży – 246 złotych, koszty wyceny pojazdu – 276,75 złotych) oraz w zakresie opłatę za rozwiązanie umowy leasingu w kwocie 1 230 złotych, a zatem łącznie w kwocie 9 377,27 złotych.

W świetle powyższego Sąd w punkcie pierwszym wyroku na podstawie art. 496 k.p.c. w zw. z art. 709¹⁵ k.c. w zw. z art. 10 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 roku Prawo wekslowe (Dz. U. z 1936 roku, nr 37, poz. 282 ze zmianami) w zw. z art. 361 § 2 k.c. oraz art. 355 § 2 k.c. uchylił nakaz zapłaty z dnia 11 kwietnia 2017 roku wydany w postępowaniu nakazowym (z weksła) w sprawie o sygn. akt VI GNC 1823/17 w całości i w punkcie drugim wyroku na podstawie powyższych przepisów zasądził od pozwanej K. K. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z

siedzibą w W. kwotę 9 377,27 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 29 marca 2017 roku do dnia zapłaty.

Uznając zaś dalej idące powództwo za niezasadne w punkcie trzecim wyroku na podstawie powyżej powołanych przepisów w zw. z art. 6 k.c. stosowanych a contrario powództwo oddalił.

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów określoną w art. 100 k.p.c. w zw. z art. 108 k.p.c.

W niniejszej sprawie powód wygrał sprawę w 47,06 %, a pozwana w 52,94%. Koszty poniesione przez powoda wyniosły 3 867 złotych (opłata sądowa od pozwu – 250 złotych, koszty zastępstwa procesowego – 3 600 złotych, opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 złotych).

Koszty poniesione przez pozwaną wyniosły 800 złotych (opłata sądowa od zarzutów od nakazu zapłaty w kwocie 750 złotych, opłata sądowa od zażalenia – 50 złotych).

Powodowi zatem należy się zwrot kosztów procesu w kwocie 1 819,81 złotych (47,06% z kwoty 3 867 złotych), zaś pozwanej – w kwocie 423,52 złotych (52,94% z kwoty 800 złotych). Po skompensowaniu obu powyższych kwot pozwana powinna zwrócić powodowi kwotę 1 396,29 złotych, którą Sąd zasądził na jego rzecz w punkcie czwartym wyroku.

W punkcie piątym wyroku na podstawie art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 roku, poz. 300) w zw. z art. 100 k.p.c. Sąd nakazał ściągnąć od powoda kwotę 839,94 złotych tytułem zwrotu kosztów sądowych tymczasowo wypłaconych ze środków Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gdyni jako wynagrodzenie biegłego sądowego (tj. w zakresie 52,94% z kwoty 1 586,59 złotych). Pozwana K. K. była zwolniona od ponoszenia kosztów sądowych, toteż Sąd odstąpił od obciążania jej odpowiednią częścią kosztów sądowych tymczasowo wypłaconych ze środków Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gdyni jako wynagrodzenie biegłego sądowego (tj. w zakresie 57,06% z kwoty 1 586,59 złotych) przejmując je na Skarb Państwa.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

SSR Justyna Supińska

Gdynia, dnia 06 lipca 2019 roku